

Likabehandlingsplan samt plan mot kränkande behandling

FÖR STRÖMSBERGS FRISKOLA ÅR F-6 SAMT FRITIDSHEM

*Likabehandlingsplanen bygger på Diskrimineringslagen (2008:567)
samt Skollagen (2010:800). Uppföljning och utvärdering av planen
sker av EHT, skolpersonal samt elever.*

Planen gäller för: Läsåret 2025/2026
Planen har reviderats: 260813
Ansvarig för planen: Malin Ekelöf, rektor

Syfte

Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Lgr22).

Likabehandlingsplanen på Strömsbergs friskola bygger på den värdegrund som gör skolan och fritidshemmet till en trygg plats, där alla möts med respekt för varandras olikhet och där vi tar ansvar för att alla ska känna sig lika värdefulla. Detta gäller i alla situationer mellan barn-barn, barn-vuxen, vuxen-vuxen. Denna plan är vägvisare för elever och vuxna, för att vi på bästa sätt skall fungera i gemenskap på vår skola och fritidshem. Planen bygger på kap 6 i Skollagen (2010:800) samt Diskrimineringslagen (2008:567).

Mål

- Att alla elever ska känna sig trygga, respekterade och delaktiga i verksamheten.
- Att alla elever känner att de får vara sig själva i en miljö som präglas av gott bemötande, gemenskap, respekt och tolerans för varje individ.
- Att alla elever känner att de har samma rättigheter och skyldigheter i skolan oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Att alla former av diskriminering, kränkningar och trakasserier aktivt motverkas.

Lagar

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i kap. 6 i Skollagen (2010:800). Där kan läsas att skolan är ålagd att arbeta målinriktat för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Detta genom att upprätta en årlig plan samt genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Skyldigheten att aktivt motverka, informera om, anmäla, utreda samt vidta åtgärder fastställs i 10 §.

Bestämmelser om förbud mm mot diskriminering finns beskrivet i diskrimineringslagen (2008:567). Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller

uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Definitioner:

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet (Skollagen 2010:800).

Begreppet kränkande behandling tolkas brett. Det kan ske vid enstaka tillfällen men också systematiskt och återkommande. Det kan vara synligt men också dolt och subtilt. Det kan utföras av en eller flera personer och även riktas mot en eller flera personer. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av personal eller av ett eller flera andra barn eller elever.

Exempel på kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma digitalt, till exempel på sociala medier.

De exempel som ges här är inte uttömmande utan det är viktigt att vara medveten om att kränkningar kan ske även på andra sätt. Bedömningen av vad som är kränkande behandling behöver alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Diskriminering

Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier samt instruktioner att diskriminera (Diskrimineringslag (2008:567)).

Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Enligt 6 kap. 9 § får inte huvudmannen eller personalen utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Huvudmannen

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. Huvudmannen ska även se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka samt genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Detta genom att se till att en Likabehandlingsplan upprättas varje år med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Rektor

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för upprepad eller allvarlig kränkande behandling eller allvarliga eller upprepade trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektor ansvarar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på arbetsplatsen.

Rektor ansvarar också för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Till de elever som har utsatts för diskriminering eller kränkande behandling samt den som orsakat händelsen ska rektor se till stöd ges. Det är också rektors ansvar att se till att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Rektor ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen eller tar kontakt med polis för samråd och eventuell anmälan.

All personal

All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling samt trakasserier och sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) i samband med verksamheten och se till att sådan behandling och sådana trakasserier hanteras. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling eller allvarliga eller upprepade

trakasserier eller sexuella trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta.

Personalen ansvarar för kontakter med barnet eller eleven och vårdnadshavare, att informera dem om planen mot diskriminering och kränkande behandling. De ansvarar också för att ge stöd och hjälp med att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen samt för att diskutera och arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering tillsammans med barn och elever.

Främjande och förebyggande arbete

Främjande arbete

Syftet med det främjande arbetet är att skapa en positiv, hälsosam, tillitsfull och trygg miljö för alla elever och personal på Strömsbergs friskola där alla våra elever har den största möjligheten att lära och utvecklas. För att uppnå detta behöver både personal och elever, i ord och handling, visa respekt för allas lika värde. Det främjande arbetet är ständigt pågående och bedrivs utan att något särskilt har hänt. Det utgör grunden för hela värdegrundsarbetet och för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Vi arbetar främjande genom att:

- ha en positiv inställning och förväntan på våra elever.
- vi tänker på hur vi organiserar våra elevgrupper så att alla elever kommer till sin fulla rätt och kan utmanas och utvecklas.
- vi vuxna bemöter varandra, våra vårdnadshavare och våra elever med öppenhet, tolerans och acceptans. Vi strävar efter att utveckla detta genom självreflektion och samtal mellan kollegor.
- eleverna görs delaktiga i skolans verksamhet och kan delta i samtal om vilka värderingar som är viktiga att vårda.
- vara uppmärksamma på och aktivt ingripa vid uppkomna situationer som annars riskerar leda till en negativ upplevelse hos någon/några av de inblandade.
- ha tydliga överlämnanden kring varje elevs behov och förutsättningar vid stadiebyten, klassbyten och lärarbyten.
- vi har vuxennärvaro på raster, i korridoren och i/strax utanför omklädningsrum för att vägleda eleverna i det sociala samspelet.

Förebyggande arbete

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Som grund för detta

arbete ligger regelbundna kartläggningar. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla. Vi diskuterar kontinuerligt olika insatser för att förebygga de identifierade risker som finns på skolan i till exempel korridorer, klassrum och på skolgården. Diskussionerna förs i olika forum beroende på hur akuta riskerna bedöms vara. I skyndsamma fall sker diskussionen i samband med morgonmöten eller följande veckomöten. På det viset kan insatser direkt omsättas i praktik från veckans första lektion med eleverna. I mindre skyndsamma fall förläggs diskussionerna till kvällsmöten eller studiedagar.

Vi arbetar förebyggande genom att:

- arbeta med värdegrundsfrågor som till viss del styrs av de behov som identifieras i verksamheten eller som uttalas av eleverna själva.
- vi har temadagar där vi låter eleverna jobba tillsammans i åldersblandade grupper.
- väl förankra skolreglerna på skolan hos elever, föräldrar och personal. De är kortfattat, tydligt och avgränsat formulerade för att vara enkla att återopa när situationen kräver det och på det viset skapas trygghet.
- skolan informerar vårdnadshavare om identifierade risker/behov, både på och utanför skoltid. Det kan till exempel ske via mail, sms, samtal vid hämtning/lämning eller i samband med föräldramöten. Med den kunskapen kan vårdnadshavare även hemma föra en diskussion kring det skolan uppmärksammat och på det viset förstärks det förebyggande arbetet.
- i den mån det är möjligt kan skolan också vid behov initiera samtal/diskussion/dialog mellan skola och vårdnadshavare, samt vårdnadshavare emellan, för att ytterligare stärka det förebyggande arbetet.

Elevernas delaktighet samt kartläggning och analys

Som grund för det förebyggande arbetet på Strömsbergs friskola kartlägger vi vår verksamhets eventuella risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, kränkningar eller andra hinder för elevers lika rättigheter och möjligheter. Elevernas delaktighet i upprättandet och uppföljningen av planen anpassas efter elevernas ålder och mognad. De kartläggningsmetoder vi använder är:

- utvecklingssamtal
- hälsosamtal hos skolsköterska
- klass- och elevråd
- EHT-möten
- morgon- vecko- och kvällsmöten
- skolans egen trygghets- och trivselenkät
- Skolenkäten från Skolverket
- trygghetsvandringar
- samtal med elever
- dokumentation av allvarliga eller upprepade kränkningar

- sociogram

En analys av orsakerna till riskerna görs och mål sätts upp med konkreta åtgärder för att förebygga dessa. Detta dokumenteras i efterföljande årsplan.

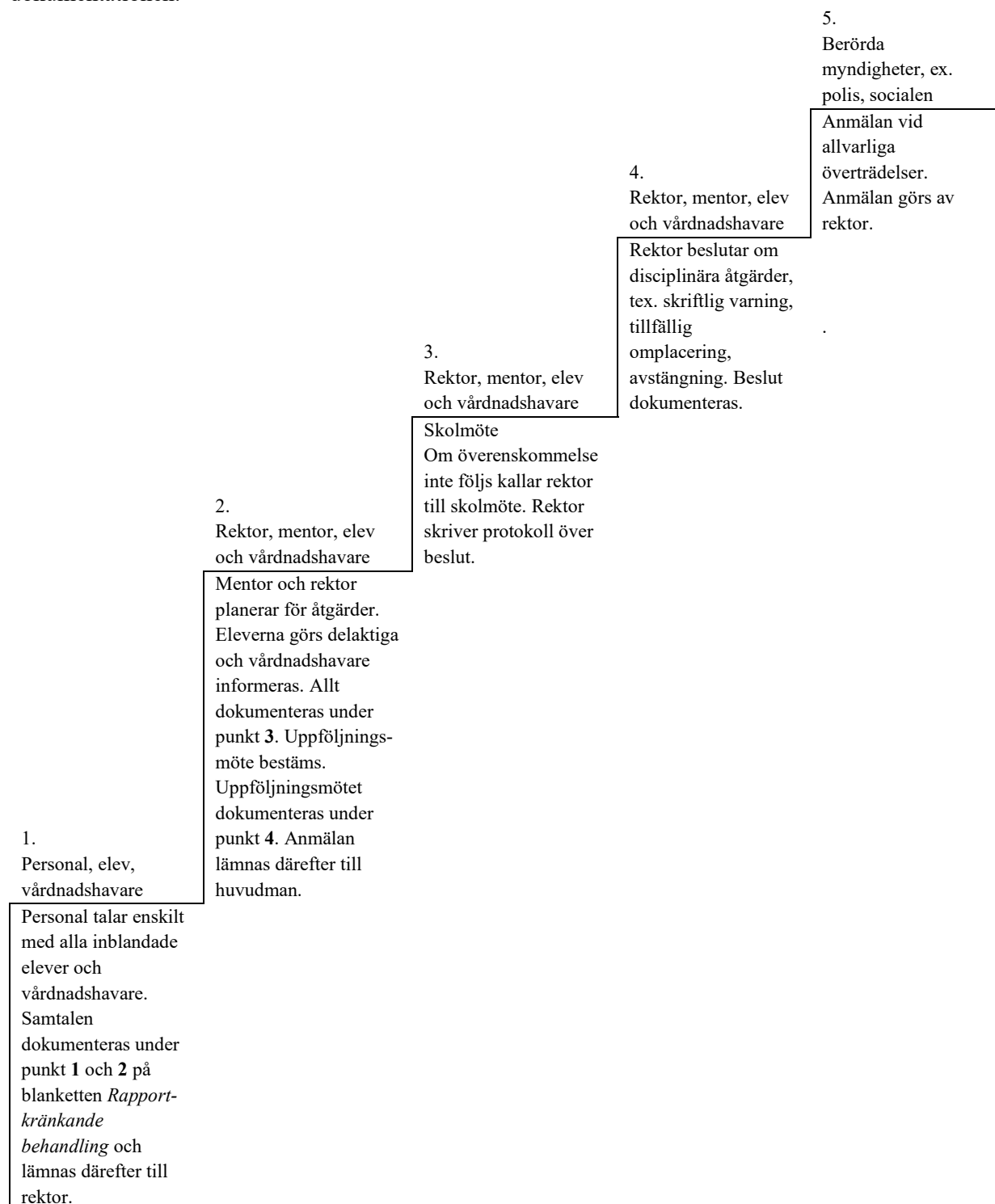
Åtgärdande arbete

Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepad kränkande behandling eller allvarliga eller upprepade trakasserier eller sexuella trakasserier informerar om detta till rektor. Rektor anmäler sedan i sin tur till huvudman. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärderna som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vid misstanke om att en personal utsätter ett barn eller en elev för kränkningar, trakasserier eller diskriminering ska utredningen skötas av rektor eller huvudman.

Åtgärdsstrappa

På Strömsbergs friskola följer vi vår åtgärdsstrappa när vi utreder och åtgärdar diskriminering, trakasserier och kränkningar. Vi använder vår blankett *Rapport- kränkande behandling* i dokumentationen.



Utvärdering av målen för det förebyggande arbetet läsåret 2025/2026

För läsåret 2025/2026 identifierade vi på Strömsbergs friskola två mål för vårt förebyggande arbete vad gäller diskriminering och kränkande behandling.

- **Eleverna ska uppleva en trygg miljö på skolan.**

Utvärdering

Vi har under läsåret fortsatt att arbeta främjande och förebyggande för att eleverna ska känna sig trygga i skolan. I vår trygghetsenkät som eleverna svarade på i slutet av vårterminen svarade 94% att de känner sig ganska/helt trygga på skolan. 89% svarade att de trivs ganska/helt i sin klass och 91% svarade att de kände sig ganska/helt trygga på skolgården. Trots detta svarade endast 26% att de aldrig blivit retade eller kallade elaka saker av andra elever och endast 30% svarade att de aldrig hade blivit knuffade eller slagna. Samtidigt svarar 72% att de aldrig känt sig rädda för att gå till skolan. Resultaten har diskuterats i personalgruppen och tillsammans med huvudmannen. Att eleverna svarar att de känner sig trygga på skolgården trots att det är förhållandevis få elever som inte har blivit retade eller knuffade/slagna gör att vi känner ett behov av att jobba vidare med detta under nästa läsår.

- **Eleverna ska möta varandra med respekt**

Utvärdering

Vi har under läsåret jobbat med gemensamma värdegrundsord under två-veckors perioder. Alla klasser har arbetat med det på olika sätt t.ex. genom diskussioner om vad begreppet innebär, tittat på filmer och gjort olika aktiviteter.

I vår trygghetsenkät svarade 65% av eleverna att de vuxna på skolan bemöter eleverna mycket/helt med respekt, medan 47% av eleverna anser att eleverna bemöter varandra mycket/helt med respekt. De kränkingsanmälningar som har upprättats under läsåret har handlat om att eleverna har kränkt varandra framförallt verbalt. Några av dessa har handlat om enskilda händelser. I övriga fall har vi fortsatt behövt ha uppsikt över de inblandade eleverna.

Vi kommer under detta läsår arbeta vidare med vårt värdegrundsarbete för att motverka kränkningar och för att eleverna ska möta varandra på ett respektfullt sätt. Detta kommer vi att göra genom att fortsätta med följande punkter:

- Gemensamma skolregler
- Samtal kring personlig utveckling
- Arbetar i åldersblandade grupper
- Klassövergripande aktiviteter
- Samarbetsövningar

Mål för läsåret 2026/2027

För läsåret 2026/2027 kommer vi att arbeta med följande mål vilket vi har identifierat genom vår utvärdering:

- **Eleverna ska uppleva en trygg och inbjudande skolgårdsmiljö.**

Enligt trygghetsenkäten upplever våra elever att de är trygga på skolgården, dock hade flera svarat att de blir retade och kallade för elaka saker och flera svarade också att de har blivit knuffade och slagna på skolgården. Vi anser att mycket händer mellan eleverna när de inte har något att göra. Av den anledningen vill vi under detta läsår satsa på vår skolgårdsmiljö. Vi planerar att ha styrda rastaktiviteter och kommer att se över möjligheten att låta våra äldsta elever ta ansvar för detta. Vi kommer att fortsätta med vuxennärvaro under raster och i korridorer samt intensifiera detta vid behov.

